

PHỤ LỤC

ĐỀ THAM KHẢO – KỶ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT MÔN NGỮ VĂN Thời gian: 120 phút

Chủ đề: TƯƠNG TƯỢNG...

Logic đưa chúng ta từ điểm A đến điểm B, còn trí tưởng tượng sẽ đưa chúng ta đến mọi nơi.

(Albert Einstein)

I. Đọc hiểu văn bản văn học và viết đoạn văn nghị luận văn học (5,0 điểm)

Từ “Khóc”

Câu chuyện này vẫn còn chưa xảy ra nhưng chắc chắn mai đây nó sẽ xảy ra. Chuyện là thế này...

Ở tương lai xa xăm, có một bà giáo già đưa đám học trò của mình đi thăm Bảo tàng của Thời Xa Xưa, nơi trưng bày tất cả những đồ vật của một thời và giờ không còn dùng tới nữa, như vương miện của nhà vua, đuôi áo của hoàng hậu, tàu điện ở Monza, ...

Trong một chiếc tủ kính nhỏ phủ một lớp bụi mờ có từ “Khóc”.

Đám học trò thời tương lai đọc biển giải thích mà vẫn không hiểu.

- Thưa cô, từ đó nghĩa là gì ạ?
- Đó là đồ trang sức cổ ạ?
- Nó thuộc về thời người Etrusca phải không ạ?

Bà giáo già liền giải thích rằng một thời đó là từ được dùng rất thường xuyên và gây ra rất nhiều đau khổ. Bà chỉ một chiếc bình bên trong có chứa những giọt nước mắt: có lẽ đó là nước mắt của một nô lệ bị chủ đánh đập, cũng có thể đó là của một đứa bé không nhà.

- Trông như nước ấy nhỉ! – một cậu học trò nói.
- Nhưng lại nóng hổi đấy! – bà giáo đáp.
- Chắc tại người ta đem đun lên trước khi dùng chẳng?

Đám học trò vẫn không thể tưởng tượng ra được “khóc” là gì, “nước mắt” là gì. Chúng thực sự không hiểu và bắt đầu thấy chán. Vì vậy bà giáo đành đưa chúng đi thăm những khu khác của Bảo tàng, nơi có những thứ dễ hiểu hơn như song sắt nhà tù, một chú chó giữ nhà, tàu điện ở Monza, ... Tất cả đều là những thứ mà ở thế giới hạnh phúc của tương lai đều không tồn tại.

(Theo Gianni Rodari, *Chuyện kể trên điện thoại*, Bùi Thị Thái Dương dịch, NXB Kim Đồng, 2021, trang 146 -147)

Câu 1 (3,0 điểm)

a. Xác định lời người kể chuyện và lời nhân vật trong đoạn sau (0,5 điểm):

“Đám học trò thời tương lai đọc biển giải thích mà vẫn không hiểu.

- Thưa cô, từ đó nghĩa là gì ạ?”

b. Chi tiết *đám học trò đọc biển giải thích về từ “Khóc”* mà vẫn không hiểu và chi tiết *sau khi bà giáo già giải thích, đám học trò vẫn không thể tưởng tượng ra được “khóc” là gì* có vai trò như thế nào đối với cốt truyện? (0,75 điểm)

c. Chuyển một lời dẫn trực tiếp trong văn bản trên thành lời dẫn gián tiếp. (0,75 điểm)

d. Trong tưởng tượng của em, điều gì không nên tồn tại trong *thế giới hạnh phúc của tương lai*? Vì sao? (1,0 điểm)

Câu 2 (2,0 điểm):

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nội dung chủ đề của tác phẩm *Từ “Khóc”* (Gianni Rodari).

II. Đọc hiểu văn bản nghị luận và viết bài văn nghị luận xã hội (5,0 điểm)

Khi Neil Armstrong trở thành người đầu tiên đặt chân lên Mặt Trăng (năm 1969) thì chúng ta đã hiểu rằng nó là kết quả của một khát vọng ngàn năm, bắt đầu từ những tưởng tượng về cung Trăng với những câu chuyện khác nhau của từng dân tộc, mà gần gũi nhất với chúng ta là câu chuyện chị Hằng – chú Cuội. Khi anh em nhà Wright làm nên một động cơ có thể bay cách mặt đất dẫu chỉ vài trăm mét (năm 1903) thì chúng ta hiểu những tưởng tượng về một ngày con người có thể bay lên không trung rốt cuộc đã thành sự thật. Những tưởng tượng ấy có từ thuở xa xưa với hình ảnh những vị thần được lắp vào đôi cánh trong thần thoại phương Tây hay một Tê Thiên Đại Thánh với khả năng bay lộn trên mây (cân đầu vân) trong văn hóa phương Đông. Và khi những chiếc tàu ngầm hiện đại nhất với những tính năng ưu việt nhất chính thức xuất hiện thì chúng ta trầm trồ: sao nó có nhiều nét giống với con tàu Nautilus của thuyền trưởng Nemo trong những trang văn viễn tưởng cuối thế kỉ 19 của Jules Verne đến vậy? Có rất nhiều phát minh khoa học vĩ đại được chấp cánh từ sự tưởng tượng. Cho nên có rất nhiều nhà khoa học lỗi lạc coi tưởng tượng là điều quan trọng bậc nhất giúp nhân loại có thể vững vàng tiến về phía trước.

(Theo Phan Đăng, 39 câu hỏi cho người trẻ, NXB Kim Đồng, 2023, trang 63-65)

Câu 1 (1,0 điểm): Hãy phân tích tác dụng của lí lẽ và bằng chứng đối với luận điểm trong văn bản trên.

Câu 2 (4,0 điểm):

Trong thời đại công nghệ, một số bạn trẻ cho rằng chỉ có kiến thức khoa học và trải nghiệm thực tế mới dẫn đến thành công. Vì thế, các bạn ấy coi nhẹ vai trò của trí tưởng tượng. Liệu đây có phải là một suy nghĩ đúng đắn?

Từ văn bản trên và từ những suy nghĩ riêng, em hãy viết bài văn đối thoại với các bạn ấy về vai trò của trí tưởng tượng.

--- HẾT ---